

Rákócza Klaudia
A Comenius Egyetem Magyar Nyelv
és Irodalom Tanszékének magyar
nyelv és irodalom – szlovák nyelv és
irodalom szakos hallgatója; Szilason él;
e-mail: rakoczaklaudia@gmail.com

Elvesztettek **Részvételi színházi előadás** **középiskolásoknak** **és felnőtteknek**

Az *Elvesztettek* című részvételi színházi előadást a Káva Kulturális Műhely mutatta be Budapesten. A Káva egy színházi és drámapedagógiai műhely, mely mintegy 18 éve működik, részvételi színházi előadások készítésével és bemutatásával foglalkozik (www.kavaszhaz.hu). Programjait általános- és középiskolások, valamint felnőttek részére készítik elő.

Az *Elvesztettek* című előadás középiskolásoknak és felnőtteknek szól, a civilekről, az önkéntességről, az érdeképvélő és szolidáris társadalmi cselekvés lehetőségeiről. A foglalkozás elkészítéséhez színházi alapanyagként Luc Boltanski *Éjszakák* című darabjainak *Bellelandei éjszaka* című részét használták fel. Az előadás dramaturgia Róbert Júlia, rendezője Sereglei András.

Az előadás három nagyobb egységre különíthető el. Az első részben a színész-drámatanárok beszélgetést kezdeményeznek a résztvevőkkel, ami elgondolkodtatja őket a segíteni akarással kapcsolatban. Az önkénteskedés, illetve az ebből fakadó aktív és passzív magatartás kerül előtérbe. A civilség fogalma nemcsak a történet szempontjából elsőrangú, de a magyarországi aktualitások tekintetében is. A részvételi színházi előadás egy kerettörténet felvázolásával indul, melynek során kiderül, hogy az *Elvesztettek* című előadás egy pár évvel ezelőtti foglalkozásuk felújítása, s a résztvevők „feladata”, hogy a történetet, a látottakat aktualizálják, a ma emberéhez közelebb hozzák. Ezzel tulajdonképpen az alkotók elérik azt, hogy a nézők valóban részei, alakítói legyenek a történeteknek – ami egy részvételi színházi előadás során az elsődleges célok között szerepel.

A második részben megismerkedünk a történettel. Egy idillikus családi kép indul, éppen karácsony napja van. A fiatalok fát díszítenek az édesanyával, Édithtel. A családapára várnak, aki a

faluk doktora, és az ünnep ellenére is el kellett mennie betegeknek segíteni. Ekkor jelenik meg az egyik kulcsszereplő, a magát a faluba érkezett új állatorvosként bemutató Dr. Vidal, aki rögtön átveszi az irányítást, amikor tudomást szereznek arról, hogy a kint uralkodó zord téli időben gyerekek és felnőttek szorulnak segítségre. Érzik, cselekedniük kell, s erre ösztönzi őket Dr. Vidal is. Az egyik szereplő jelentést hoz a kint uralkodó állapotról, amiből kiderül, nem tudnak semmi pontosat a kinti emberekről. Isabelle, a fiatal lány kivételével mindenki passzivitásba menekül – úgy érzik, információ hiányában az a biztos, ha bent maradnak. Végül mégis kimennek megnézni a menekülteket. Csupán Dr. Vidal marad bent Édithtel, akinek arról mesél, korábban sosem tudott igazán irányító jellemmé változni. A többiek visszajönnek, lehangolva tudatják, hogy túl későn érkeztek, hiszen az emberek eltűntek. Az állatorvos magától értetődő természetességgel állítja: nincs kint senki, nem történt semmi, majd elhagyja a helyszínt. A történet cselekménye azzal zárul, hogy hazaér az édesapa, a fiatalok az asztal körül ülnek, abból a levesből mernek, amit a menekülteknek készítettek. Büntudat látszólag az arcokon, de a titokzatos részletek nem árulják el egyértelműen, hogy valóban voltak kint menekültek vagy sem.

Az előadás harmadik részében a színész-drámatanárok kilépnek a szerepből, a résztvevőkből kisebb csoportokat alakítanak ki. Feladatuk, hogy kiragadjanak egy pillanatot a történetből és ezt egy képpel szemléltessék. A képen valami olyan dolgot kell hangsúlyozniuk, amit megváltoztatnának, kiegészítenének. Ebben az esetben is az önkénteskedés és az ezzel kapcsolatos aktív fellépésre kerül a hangsúly. A legtöbb esetben a képeken valamilyen passzív szereplő aktívvá változik. A képek kialakításánál fontos, hogy a jellembeli elváltoztatás úgy történjen, hogy a lehető legpontosabban mutassa be napjaink jellemző embertípusait.

A történet nagyon jól reprezentálja napjaink egyik jellemző embertípusát – azt, aki segítene, de nem mer, mindaddig, míg más meg nem teszi helyette az első lépést. Ez az embertípus a foglalkozás harmadik részében, vagyis a képek kialakításánál is dominált. Az önkénteskedés problematikáját nagyon jól körülöleli a foglalkozás, lehetőséget nyújt a résztvevőknek az együttgondolkodásra, véleményalkotásra, s arra, hogy az ember maga is átgondolja, vajon mit tennék hasonló helyzetben.

Első helyezést ért el **a Pázmány Péter Gimnázium** **a közös felelősség témájában**

A Pázmány Péter Gimnázium az ESFALP (Az Európai Iskolák egy Élhető Bolygóért) nemzetközi természetvédelmi projektiskolájaként 11 ország 32 iskolájával együtt egy környezetvédelmi projektet hozott létre. Témakörként az ökológiai lábnyomot és a szemetgazdálkodást választották. Az elkészült és sikeresen lezárt projektet a Nagyszombati Szent Cirill és Metód Egyetem tömegkommunikációs kara által meghirdetett „Granát 2014” nevű versenyre is beneveztek. Nem kis meglepetésre a kiemelkedő első helyezést érte el a közös felelősség témájában, amely jelentős pénzzalalattal is kiegészült.

A megérdemelt díjat ünnepélyes keretek között Makai Karmen IV.B osztályos tanuló és Soóky Zoltán tanár, a projekt vezetőiként vehették át az egyetem által szervezett Marketing Identity nevű kétnapos nemzetközi tudományos konferencián, amelynek a díjátadás is része volt a Nagyszombat fölött elhelyezkedő Szomolány (Smolenice) csodálatos várában.

Pázmány Péter Gimnázium
Érsekújvár

A Selye János Gimnázium **remekelt az országos** **Mária Zavarská-émlékversenyen**

A Mária Zavarská-émlékverseny országos fordulóján, november 6-án a Selye János Gimnázium fiúcsapata a 10x1000 méteres távot, a lányok pedig 5x800 méteres távot tettek meg váltófutásban. A középiskolás fiúk és lányok versenyében a fiúk és lányok csapata is az előkelő harmadik helyen végzett. A lányok csapata: Tóth Tímea, Gábor Zsuzsanna, Fodor Kata és Bában Laura és Földes Tímea. A fiúk: Tóth Dominik, Lakatos Attila, Andruskó Zoltán, Müller Konrád, Domonkos Krisztián, Macejkó Dávid, Leszko Bence, Csintalan Gábor, Gáspár Péter és Kara Mátyás. A kisgimnazista lányaink szoros küzdelemben az ötödik helyre futottak be. Csapatagok: Csomor Eszter, Pint Lilla, Urbán Renáta, Rácz Lili, Kovarčík Sára.

Felkészítő tanárunk Diósi Viktor, aki nagyon büszke diákjaira. Hajrá, selyések, nagyon ügyesek voltatok!

Králik Zsuzsanna

Ismerd meg a világot, ismerd meg önmagad

Amikor elérkezik a mustillatú, lombhullató október, a dunaszerdahelyi „egészségügyi” középiskolások egy immáron hagyománnyá vált rendezvény- az iskolanap eljövételét várják türelemtenül.

Az iskolanap egy rendhagyó tanítási nap, amely az idén október 15-én kilencedik alkalommal a dunaszerdahelyi művelődési ház mozitermében került megrendezésre. A programot minden évben a változatosság és az élményszerűség jegyében állítja össze a tanárokból álló szervezőcsapat. Tavaly „zenés show” volt Sisa Sklovská művésznő közreműködésével, tavalyelőtt a művészetek szárnyán utaztunk, de volt olyan év, amikor az egészséges életvitel fontosságára helyeztük a hangsúlyt. Az idei iskolanap mottója: „Ismerd meg a világot, ismerd meg önmagad!” volt.

A nap folyamán öt beszélgetést, előadást hallhattak a diákok, érdekesebbnél érdekesebb témáról. Az előadások fő motívuma az utazás és az utazás által önmagunk megismerése volt. Négy híres csallóközi „világutazót” hívtunk meg, hogy beszámoljanak legizgalmasabb élményeikről, képekkel illusztrálva mesélik el történetüket. Mindannyian egyet értettek abban, hogy ha valaki hosszabb időre otthonától távolra kerül, jelleme, gondolkodásmódja óhatatlanul megváltozik, átértékeli addigi életét.

A dunaszerdahelyi Antal Ágotát senkinek sem kellett bemutatni, hiszen egy korábbi iskolanap keretén belül diákjaink a jógázás alapjait sajátíthatták el tőle. Ezúttal az Indiában tett látogatásairól, az ashramokról, valamint a test,

a lélek és az elme korlátairól és lehetőségeiről beszélgetett Ágival Kiss Kinga tanárnő.

Tóth Lajos előadása az El Caminoról, Európa legnépszerűbb zarándokújáról nagy sikert aratott a diákok és a tanárok körében egyaránt. Lali lehangoló humorral mesélt Szent Jakab útjának nehézségeiről, elmesélte, hogy lelki és vallási megfontolásból teljesítette a közel 800 kilométeres távot Santiago de Compostelába. „Minden szükséges felszerelés legyen nálad, de semmi felesleges súlyt ne cipelj!”- ez a zarándokok legfontosabb szabálya.

Rövid pihenő után az egzotikus japán kultúrába nyerhettek betekintést diákjaink a Szlovákiai Japán Nagykövetség munkatársaival. Japánról legtöbbszörnek a sushi, a kimonó, az orgiami, az ikebana és a tea-ceremónia jut eszébe, ám ez a titkokkal és csodákkal átszótt ország több meglepetést is tartogat az oda látogatók számára. A nagykövetség munkatársai: Jana Šoucová és a tokiói Tomoe Komatsu beavatták a jelenlévőket a japán írásjelek, szokások és rituálék rejtelmeibe is, s egy diáklánynak lehetősége volt eredeti kimonóba öltözni.

Ezt követően egy volt diákunk, Kulcsár Gabriella mesélt kalandos utazásairól. Gabi diplomás szülésznő és terhestorna-oktató, büszke arra, hogy iskolánk diákja volt. Felemelő élménybeszámolót tartott Nepálról, valamint a Budapest-Bamako és a Dakar rallykon átélt élményeiről. Ezeket a terepversenyeken egyedüli nőként nemcsak a fordító, hanem az egészségügyi nővér és

a cseh csapat hivatalos fotósának szerepkörét is ő töltötte be. Biztatta a diákokat, hogy vegyék komolyan az idegen nyelvek tanulását, hiszen sohasem tudhatjuk, merre fúj minket a sors szele.

Ötödikként Hodossy Péter, felvidéki maratonfutó tartott érdekes, képekkel tarkított előadást legemlékezetesebb versenyeiről New Yorkban, Torontóban, Párizsban, Moszkvában és Londonban. Péter négyéves kora óta cukorbeteg, s kitartásával bizonyította, hogy a komolyabb betegséggel élők is érhetnek el szép eredményeket. Tapasztalatait könyvbe foglalta, mely az „Aki útnak indul el – futócipős kalandom a világgal” címen jelent meg 2010-ben.

A nap során mind a diákok, mind mi, tanárok nagyon jól szórakoztunk, élményekben gazdagodtunk, hiszen egy tartalmas, új információkkal teli előadássorozatot hallhattunk. Mindegyik beszélgetésből leszűrtek a tanulságot, hogy aki a világot testközelből megismeri, önmagához kerül közelebb, saját mélységeit éli meg, s az útról lélekleben megújulva, feltöltődve érkezik haza. Mi, az egészségügyi középiskola tanárai szükségét érezzük az ehhez hasonló, rendhagyó oktatási napok megszervezésének, hiszen az élményszerű oktatás által a diák több mindent elsajátíthat, tapasztalhat, mint egy klasszikus, iskolában eltöltött tanítási napon. Kíváncsian várjuk, hogy jövőre milyen hasonlóan színvonalas programot állítanak össze a szervezők.

Pintes Livia